

prima instanță: S. Papuha  
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros și I. Muruianu

dosarul nr. 2ra-2625/16

## DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judcătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova,

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Popa Paulian în interesele Zinaidei Plîngău împotriva Mariei Plîngău, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani mun. Chișinău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie, partajarea averii comune și la cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea apartamentului proprietate personală, evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea casei și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, prin care acțiunea Zinaidei Plîngău a fost respinsă, iar acțiunea Mariei Plîngău a fost admisă parțial

### c o n s t a t ă

Prin mandatul din 07 noiembrie 2013 avocatul Popa Paulian a fost împuternicit de Plîngău Zinaida să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărîrea judecătorească (f.d. 3, vol. I).

La 10 februarie 2014 avocatul Popa Paulian a depus în interesele Zinaidei Plîngău cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie și partajarea averii comune.

În motivarea acțiunii avocatul Popa Paulian a indicat că la 17 februarie 2011 Plîngău Zinaida a înregistrat căsătoria cu Plîngău Simion și împreună au fiica Plîngău Simona, născută la 01 august 2008.

Pînă la căsătoria cu Plîngău Zinaida, Plîngău Simion de la 08 august 1985 pînă la 05 mai 2011 s-a aflat în căsătorie cu Plîngău Maria.

În timpul căsătoriei Plîngău Simion și Plîngău Maria au construit o casă de locuit cu suprafața de 67,2 m<sup>2</sup>, amplasată pe str. Sf. Maria, 4, mun. Chișinău, 2 construcții accesorii: garajul cu suprafața de 18,2 m<sup>2</sup> și șura cu suprafața de 21,8 m<sup>2</sup>, fapt confirmat prin Decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 20/49 din 08 august 1996, prin care s-a aprobat procesul-verbal de recepție a casei particulare pe numele Mariei Braga-Plîngău, costul căreia este de 400 088 lei.

În baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 8854 din 21 septembrie 2005 Plîngău Simion și Plîngău Maria au procurat apartamentul nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1 la prețul de 263 062 lei.

În timpul căsătoriei Plîngău Simion și Plîngău Maria au procurat și autovehiculul de model „Honda Cocerto”, anul producerii 1992, numărul de înmatriculare C GJ 591, costul căruia este de 14 507 lei.

Valoarea totală a bunurilor succesoriale constituie suma de 677 657 lei, iar ½ cotă-parte din aceasta este în sumă de 338 828,5 lei.

Plîngău Zinaida de repetate ori a încercat să soluționeze partajarea bunurilor pe cale amiabilă, însă fără succes, pîrîta eschivându-se de la orice discuții.

Cere avocatul Paulian Popa recunoașterea casei de locuit și construcțiilor auxiliare situate pe str. Sf. Maria, 4, mun. Chișinău, proprietate comună în devălmășie a Mariei Plîngău și a lui Plîngău Simion, decedat la 18 februarie 2013, partajarea averii comune în devălmășie a averii acestora prin atribuirea fiecăruia cîte ½ cotă-parte ideală din toate bunurile litigioase, transmiterea în proprietatea Mariei Plîngău apartamentul nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, și autovehiculul de model „Honda Cocerto”, în valoare totală de 277 569 lei, transmiterea în proprietatea Zinaidei Plîngău a casei de locuit cu suprafața de 67,2 m<sup>2</sup>, construcțiilor accesorii și terenului aferent cu suprafața de 208,25 m<sup>2</sup> în valoare totală de 400 088 lei, încasarea din contul Zinaidei Plîngău în beneficiul Mariei Plîngău a sumei de 61 259 lei ce reprezintă diferența de cost ale bunurilor partajate (f.d. 4-6, vol. I).

La 05 martie 2014 Plîngău Maria a depus la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea apartamentului proprietate personală.

În motivarea cererii de chemare în judecată Plîngău Maria a indicat că la 08 august 1985 a încheiat căsătoria cu Plîngău Simion, care a fost desfăcută prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 aprilie 2011.

Din anul 1994 nu au mai locuit împreună, ulterior a plecat la muncă în Italia unde a acumulat bani și la 21 septembrie 2005 din sursele proprii a procurat apartamentul nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1.

La 21 septembrie 2005 cînd notarul Chigaian Tamara a autentificat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului, Plîngău Simion nu a fost prezent, fiind prezentă doar ea și vânzătorul Nuculisean Galina.

Banii pentru procurarea apartamentului în sumă de 17 000 euro au fost transferați din Italia în Republica Moldova prin transferul bancar întocmit la 02 septembrie 2005.

Dovada transferării acestei sume de bani se confirmă prin carnetul beneficiarului a băncii comerciale „Banca Socială” societate pe acțiuni, în care este indicat că la 18 august 2005 a fost încasată suma de 16 983 euro, iar la 02 septembrie 2005 acest cont bancar fiind suplinit cu suma de 3 350 euro.

La 21 septembrie 2005 în ziua procurării apartamentului din contul său a fost extrasă suma de 27 000 euro, ulterior acești bani fiind transmiși vânzătorului, fapt confirmat prin ordinul de plată eliberat la 21 septembrie 2005 de către banca comercială „Banca Socială” societate pe acțiuni.

Avînd intenția de procurare a bunului imobil și fiind conștientă cu nu are bani suficienți, la 25 mai 2005 a împrumutat de la Tihon Ana suma de 15 000 euro, iar la 15 iunie 2005 de la Gologan Tamara suma de 5 000 euro, fapt confirmat prin recipisele anexate la materialele pricinii.

Neculisean Galina vânzătoarea apartamentului nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, prin recipisa întocmită la 21 septembrie 2005 a confirmat că relațiile de vânzare-cumpărare s-au petrecut doar între ele.

Contractul de vânzare-cumpărare la 22 septembrie 2005 a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, iar faptul că în Registrul bunurilor imobile a fost înscris și Plîngău Simion este din motivul că căsătoria dintre ei la acel moment nu era desfăcută.

Cere Plîngău Maria recunoașterea apartamentului nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, numărul cadastral 0100311.121.01.041 proprietate personală (f.d. 42-45, vol. I).

La 02 octombrie 2014 Plîngău Zinaida a depus cerere de transmitere a pricinii de la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău pentru conexare (f.d. 119, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 07 octombrie 2014 cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea apartamentului nr. 41, situat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 28/1, numărul cadastral 0100311.121.01.041 proprietate personală, s-a transmis judecătorului Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, Serghei Papuha în vederea soluționării chestiunii de conexare cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pămînt, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie cu soțul, partajarea averii comune (f.d. 125-127, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 s-au conexat într-un singur proces judiciar cauzele civile la cererile de chemare în judecată depuse de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pămînt, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie cu soțul, partajarea averii comune și de Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea apartamentului proprietate personală, atribuindu-i un singur număr 2-3965/2014 (f.d. 133, vol. I).

La 06 februarie 2014 Plîngău Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea casei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Plîngău Maria a indicat că prin contractul de donație nr. 1/3-1413 din 31 octombrie 1984 a devenit proprietara casei situate în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, și terenului aferent cu suprafața de 0,02 ha, fiindu-i eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Plîngău Zinaida este un fost chiriaș care demult nu mai achită plata pentru chirie și refuză să părăsească benevol imobilul ce-i aparține.

A expediat în adresa pârâtei somație oferindu-i termen pentru evacuare, însă aceasta nu a reacționat.

Cere Plîngău Maria evacuarea Zinaidei Plîngău din casa situată în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4 numărul cadastral 010040162301, obligarea să nu-i creeze obstacole în folosirea acesteia, cu eliberarea setului de chei de la intrări și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-8, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 28 mai 2014 s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 19-verso, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 noiembrie 2014 s-au conexasă într-un singur proces judiciar cauzele civile la cererile de chemare în judecată depuse de Plîngău Zinaida împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie cu soțul, partajarea averii comune și de Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani mun. Chișinău cu privire la evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea casei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 24-26, vol. II).

Prin hotărîrea judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Zinaida.

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Maria.

S-a respins ca neîntemeiată pretenția Mariei Plîngău privind recunoașterea apartamentului nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, numărul cadastral 0100311.121.01.041 proprietate personală.

S-a admis pretenția Mariei Plîngău privind evacuarea.

S-a evacuat Plîngău Zinaida din casa situată în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, numărul cadastral 010040162301.

S-a obligat Zinaida Plîngău să nu creeze Mariei Plîngău obstacole în folosirea casei proprietate privată.

S-a încasat din contul Zinaidei Plîngău în beneficiul Mariei Plîngău cheltuielile de judecată în mărime de 100 lei (f.d. 50; 56-58, vol. II).

La 16 decembrie 2015 Plîngău Maria a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 (f.d. 52, vol. II).

La 18 decembrie 2015 Plîngău Zinaida a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, iar la 09 iunie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărîri (f.d. 54-55, 83-84, vol. II).

Prin mandatul din 25 mai 2016 avocatul Talpiș Ivan a fost împuternicit de Plîngău Maria să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 70, vol. II).

La 08 iunie 2016 avocatul Talpiș Ivan a depus în interesele Mariei Plîngău apel motivat împotriva hotărîrii judecătorești Rîșcani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 (f.d. 77-80, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 iulie 2016 a respins apelurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria și a menținut hotărîrea Judecătorești Rîșcani din 19 noiembrie 2015 (f.d. 95-111, vol. II).

La 16 septembrie 2016 Plîngău Zinaida a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărîri judecătorești și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului Plîngău Zinaida a invocat că prin hotărîrile judecătorești emise, fiica decedatului Plîngău Simona a fost privată de dreptul de avere a tatălui său, rămânând fără spațiu locativ.

A început să locuiască cu Plîngău Simion din anul 2005 și pînă în prezent locuiește în casa situată în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, care conform contractului de donație îi aparține Mariei Plîngău.

A fost unica întreținătoare în familie, achita serviciile comunale și toate impozitele pentru imobil, suportînd cheltuieli financiare enorme pentru întreținerea acestuia.

A contribuit la îmbunătățirea imobilului, cu sursele financiare proprii a făcut reparație de 3-4 ori în interiorul și în exteriorul acestuia.

Timp de 11 ani de cînd locuiește cu soțul în această casă au construit împreună șura și garajul, suportînd la fel cheltuieli financiare.

În urma hotărîrilor judecătorești emise nu este clar care este statutul legal al apartamentului situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, deoarece acesta nu a fost repartizat nimănui și nimeni nu deține niciun drept asupra bunului imobil nominalizat, fapt ce servește temei pentru restituirea dosarului la o nouă examinare în prima instanță, în alt complet de judecatori.

La 04 noiembrie 2016 Plîngău Maria a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a ambelor hotărîri judecătorești și emiterea unei noi hotărîri prin care apartamentul nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, numărul cadastral 0100311.121.01.041 să fie declarat proprietate personală.

În motivarea recursului Plîngău Maria a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, fiind emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Casa situată în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, nu face parte din categoria bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, fiind dobândită pînă la înregistrarea căsătoriei și Plîngău Zinaida nu poate pretinde la acest bun.

Instanța de apel a ignorat prevederile art. 20 alin. (5) Codul familiei, constatînd eronat că nu poate fi desființată natura juridică a apartamentului situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, ce constituie proprietate comună în

devălmășie a soților, deoarece nu a fost contestată niciodată înscrierea lui Plîngău Simion în Registrul Bunurilor imobile.

La materialele pricinii sunt anexate probe ce dovedesc proveniența banilor cu care a fost procurat apartamentul litigios.

Decizia instanței de apel nu este motivată, fapt ce contravine art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referința depusă la 09 decembrie 2016 Plîngău Zinaida a solicitat declararea recursului Mariei Plîngău inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 23 noiembrie 2016 a considerat recursurile admisibile fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestora de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Plîngău Zinaida, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea sunt depuse în termen, întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 02 august 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 21 iulie 2016 (f.d. 112, vol. II).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către Plîngău Zinaida și Plîngău Maria.

Prin urmare, recursurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria la 16 septembrie 2016 și 04 noiembrie 2016 se consideră depuse în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că prin extrasul de pe actul de căsătorie eliberat de Oficiul Stării Civile mun. Chișinău se confirmă că de la 08 august 1985 pînă la 24 mai 2011 Plîngău Simion s-a aflat în căsătorie cu Plîngău Maria (f.d. 12, vol.).

Prin certificatul de naștere nr. 2007500177029 se confirmă că la 01 august 2008 s-a născut Plîngău Simona, tatăl căreia este Plîngău Simion (f.d. 8, vol. I).

La 17 martie 2012 Plîngău Simion a înregistrat căsătoria cu Plîngău Zinaida (f.d. 7, vol. I).

Din certificatul de deces nr. 0962402545557 rezultă că la 16 februarie 2013 Plîngău Simion a decedat (f.d. 9, vol. I).

La 10 februarie 2014 avocatul Popa Paulian a depus în interesele Zinaidei Plîngău cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pămînt, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie cu soțul, partajarea averii comune (f.d. 4-6, vol. I).

La 05 martie 2014 Plîngău Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea apartamentului proprietate personală (f.d. 42-45, vol. I).

La 06 februarie 2014 Plîngău Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea casei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-8, vol. I).

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele de judecată au încălcat normele de drept material și procedural.

Privitor la pretenția privind recunoașterea lotului de pămînt, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie cu soțul.

Conform art. 371 alin. (1) și (2) Codul civil, bunurile dobîndite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri.

Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

Conform art. 372 alin. (1) Codul civil, bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobîndite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, sînt proprietatea exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care le-a dobîndit.

În baza contractului de donație din 31 octombrie 1984 Plîngău Maria a devenit proprietara casei situate în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4.

Prima instanță și instanța de apel au constatat că casa situată în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, nu poate fi obiect al partajării, Plîngău Zinaida nefiind în drept de a pretinde la acest bun, deoarece bunul imobil a fost dobîndit de proprietară pînă la înregistrarea căsătoriei și nu face parte din categoria bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților.

Însă, instanțele de judecată la emiterea hotărîrilor nu au ținut cont că în contractul de donație din 31 octombrie 1984 este indicat că Pascal Elena și Pascal Victor au donat Mariei Braga casa situată în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, cu

suprafața totală de 24,1 m<sup>2</sup>, locativă 19 m<sup>2</sup>, 2 odăi cu suprafețele de 9,5 m<sup>2</sup> și 9,6 m<sup>2</sup>, debara cu suprafața de 2,9 m<sup>2</sup> și coridor cu suprafața de 2,2 m<sup>2</sup>, amplasată pe terenul cu suprafața de 209 m<sup>2</sup> (f.d. 12, vol. II).

Prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 20/49 din 08 august 1996 s-a admis cererea Mariei Braga-Plîngău și s-au legiferat pe numele acesteia casa de locuit construită neautorizat în mun. Chișinău, str. Podgorenilor, 4, cu suprafața totală de 48,6 m<sup>2</sup>, suprafața locativă de 31,9 m<sup>2</sup>, garajul cu suprafața de 18,2 m<sup>2</sup> și șura cu suprafața de 21,8 m<sup>2</sup> (f.d. 14, vol. I).

Conform art. 372 alin. (3) Codul civil, bunurile fiecăruia dintre soți pot fi declarate proprietate a lor comună în devălmășie dacă se constată că în timpul căsătoriei s-au făcut din mijloacele lor comune investiții care au sporit simțitor valoarea acestor bunuri.

Conform art. 23 Codul familiei, bunurile ce aparțin fiecăruia dintre soți pot fi recunoscute de instanța judecătorească proprietate în devălmășie a acestora dacă se va stabili că, în timpul căsătoriei, din contul mijloacelor comune ale soților sau al mijloacelor unuia dintre soți ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, valoarea acestor bunuri a sporit simțitor (reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc.).

Instanța de apel nu a verificat dacă Plîngău Simion în perioada când s-a aflat în căsătorie cu Plîngău Maria cât și după desfacerea căsătoriei a contribuit efectiv la îmbunătățirea considerabilă a imobilului și a participat la construcția șurei și garajului, la mărirea suprafeței locative de la 24,1 m<sup>2</sup> pînă la 48,6 m<sup>2</sup>, unde a locuit pînă la deces.

Privitor la pretenția privind recunoașterea apartamentului proprietate personală.

Conform art. 20 alin. (5) Codul familiei, sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

Contractul de vînzare-cumpărare a apartamentului nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 28/1, din 21 septembrie 2005 a fost încheiat între Plîngău Maria și vînzătorul Nuculisean Galina (f.d. 50, vol. I).

Prin carnetul beneficiarului băncii comerciale „Banca Socială” societate pe acțiuni se confirmă că Plîngău Maria la 18 august 2005 a transferat din Italia în Republica Moldova suma de 16 983 euro, iar la 02 septembrie 2005 acest cont bancar fiind suplinit cu suma de 3 350 euro (f.d. 52, vol. I).

Prin ordinul de plată eliberat de banca comercială „Banca Socială” societate pe acțiuni la 21 septembrie 2005 se confirmă că în ziua procurării apartamentului din contul Mariei Plîngău a fost extrasă suma de 27 000 euro (f.d. 53, vol. I).

Prin recipisele din 25 mai 2005 și 15 iunie 2005 se confirmă că Plîngău Maria a împrumutat de la Tihon Ana suma de 15 000 euro, iar de la Gologan Tamara suma de 5 000 euro (f.d. 54-55, vol. I).

Din hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 aprilie 2011 prin care a fost desfăcută căsătoria dintre Plîngău Simion și Plîngău Maria rezultă că aceștia nu locuiesc împreună din anul 1994, nu duc gospodărie comună, nu au buget

comun, nu mențin relații conjugale, iar în anul 2001 pârta a plecat la muncă peste hotare (f.d. 47, vol. I).

Instanțele de judecată nu au ținut cont de circumstanțele menționate și de prevederile art. 20 alin. (5) Codul familiei.

În afară de aceasta, în cererea de apel Plîngău Zinaida a indicat că fiind în căsătorie cu Plîngău Simion au demolat casa veche situată în mun. Chișinău, str. Sf. Maria, 4, și au construit o casă nouă, fapt confirmat prin procesul-verbal de recepție finală eliberat de Primăria mun. Chișinău care este anexat la materialele pricinii (f.d. 83-84, vol. II).

Abținerea instanței de apel de la furnizarea unui răspuns explicit în privința argumentelor apelului declarat de Plîngău Zinaida constituie o încălcare a art. 6 §1 Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acestea nefiindu-i acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele invocate în cererea de apel au fost neglijate sau respinse, motivele respingerii acestora, fiind astfel lăsată într-o stare de incertitudine și creată impresia că nu a fost auzită.

În conformitate cu art. 390 alin. (2) Codul de procedură civilă, în cazul respingerii apelului, instanța de apel este obligată să indice în decizie motivele respingerii.

Din sensul normei de drept citate se deduse că în cazul respingerii apelului instanța de apel urmează să expună în decizie concluzia cu privire la toate argumentele invocate de apelant, să întemeieze motivele în legătură cu care argumentele apelantului din cererea de apel au fost recunoscute ca neîntemeiate. Instanța de apel nu se va referi la simpla constatare a faptului netemeinicii apelului, deoarece în acest caz decizia apare ca nemotivată.

În hotărârea Lebedinschi contra Republicii Moldova din 16 iunie 2015, Curtea de la Strasbourg a reamintit că instanțele judecătorești naționale au obligația de a motiva deciziile. Întinderea obligației de a motiva hotărîrea poate varia în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei. Deși articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărîre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate

Așadar, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de Plîngău Zinaida și Plîngău Maria.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Popa Paulian în interesele Zinaidei Plîngău împotriva Mariei Plîngău cu privire la recunoașterea lotului de pământ, casei de locuit și construcțiilor auxiliare proprietate comună în devălmășie cu soțul, partajarea averii comune și la cererea de chemare în judecată depusă de Plîngău Maria împotriva Zinaidei Plîngău cu privire la recunoașterea apartamentului proprietate personală, evacuarea din imobil, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea casei și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan